

Waarom dit programma

- De zorgkosten in Nederland lopen steeds verder op. Jaar na jaar. Dat is op zichzelf niet per se een probleem, maar het betekent wel dat betaalbare zorg bij steeds meer partijen een belangrijk uitgangspunt van handelen zal worden.
- Initiatieven om betaalbare zorg te hanteren en te versterken, kunnen nog succesvoller zijn als beleidsmakers en zorgprofessionals in de regio (1) gevoed worden door de laatste inzichten uit de wetenschap, praktijk en beleid en (2) samen kennis, best practices en effectieve tools kunnen delen.
- In dit programma willen we de verbindende en toonaangevende rol spelen binnen de regio en daarmee blijvende waarde creëren voor de zorgorganisaties die deelnemen aan dit programma

Voor wie is het programma

- Beleidsadviseurs, zorginkopers en (verpleegkundig) bedrijfsleiders die evidence based inzicht willen krijgen in actualiteit en problematiek van de betaalbaarheid van zorg en die projecten gericht op de betaalbaarheid van zorg met blijvend resultaat willen uitvoeren, implementeren en evalueren en de kennis hierover in hun organisatie willen vergroten.
- Hoogopgeleide zorgprofessionals, zoals senior verpleegkundigen, artsen en laboranten, die knelpunten in de betaalbaarheid van zorg signaleren en bijvoorbeeld op zoek zijn naar tools om meer tijd te krijgen voor hun patiënten.
- Organisaties uit de regio Oost Nederland, zoals ziekenhuizen, eerstelijns organisaties, verpleeghuizen en GGZ-instellingen, die de ambitie hebben om hun initiatieven en samenwerking gericht op de betaalbaarheid van zorg te versterken op basis van de laatste wetenschappelijke inzichten en best practices uit de werkpraktijk.

Wat biedt het programma

Een onderwijsaanbod gebaseerd op de gebundelde kracht en (wetenschappelijke) inzichten van de Radboud Universiteit/Radboudumc en professionals en bestuurders uit het zorgdomein. Dit onderwijsaanbod bestaat uit twee tweedaagse modules¹ en vormt een samenhangend geheel. Indien wenselijk zijn de modules ook afzonderlijk te volgen. Voor module II geldt de kennisbasis uit module I als toegangseis.

Het aanbod binnen het programma 'Betaalbare zorg' bestaat uit:

- **E-learning: Betaalbare zorg**
Via mail, inclusief video's.
- **Module 1: De complexiteit van betaalbare zorg** (2 dagen).
- **Module 2: Realiseren van betaalbaarheidsprojecten met blijvend resultaat** (2 dagen)

Het totale programma 'Betaalbare zorg' vertegenwoordigt een studielast van 3 EC.

Wat draagt het programma bij

1. Het begeleidt en faciliteert professionals die zich willen ontwikkelen in dit thema.
  2. Het versterkt initiatieven en coalities gericht op het betaalbaar houden van zorg (in de regio).
  3. (Bij een interne leergang voor de regio): Het verbindt organisaties, professionals en initiatieven tot een lerend netwerk.
-

Leerdoelen

Deelnemers ontwikkelen inzicht in:

- Welke wetten, spelers en geldstromen samen het functioneren van onze Nederlandse zorgstelsel bepalen
- Hoe wetgeving en actuele ontwikkelingen op macro-, meso- en microniveau van invloed zijn op betaalbare zorg
- Welke effecten de keuzes van de overheid, verzekeraars en de zorgprofessionals hebben op de betaalbaarheid van zorg
- Hoe zorguitgaven beheersbaar kunnen blijven
- Hoe verschillende instellingen werken aan betaalbare zorg
- Wat er nodig is om de juiste zorg op de juiste plek te bieden
- Wat belangrijke voorwaarden zijn voor succesvolle verandering in de zorgomgeving

Deelnemers ontwikkelen de vaardigheden om:

- Bewust te zijn van de impact van verschillende factoren (op menselijk, technologisch, bestuurlijk, financieel, juridisch gebied etc.) op betaalbare zorg
- Een veranderingsproces in gang zetten voor hun eigen project gericht op betaalbare zorg

E-learning Betaalbare zorg

Algemene gegevens

Cursusleider:	Prof. Patrick Jeurissen
Faculteit/profit-unit:	Faculteit der Medische Wetenschappen
Aantal deelnemers:	Onbeperkt
Vereiste voorkennis:	Geen
Type aanbod:	E-learning (via mail) incl. videoserie (8 uur)
Opbrengst:	Accreditatiepunten ² en/of certificaat bij volledige afronding

Beschrijving op de website

In deze cursus maakt u kennis met de wetten, de spelers en de geldstromen die samen het functioneren van onze Nederlandse zorgstelsel bepalen. Experts uit zowel de wetenschap als de werkwijze nemen u mee in de belangrijkste kernbegrippen en theorieën uit het vakgebied. We bespreken kansrijke strategieën om de zorguitgaven te beheersen en kijken naar hun effecten (voor- en nadelen).

Inhoud

Hierbij wordt in grote lijnen de opbouw van het boek "[Betaalbare zorg](#)" aangehouden.

Kernbegrippen die aan bod zullen komen zijn:

- Basisbegrippen -> basisbegrippen
  - Wat is een gezondheidssysteem (doel)
  - Triple aim/value-based healthcare en hoe kijk je naar kwaliteit?
  - Market failure
  - Policy paradigma in gezondheidszorg & wicked problems
  - (Internationale) Betaalmodellen
  - Hoe kijken we naar kwaliteit

---

² Accreditatie via ABFE (als blended learning) of afzonderlijk via ABAN <https://www.knmg.nl/opleiding-herregistratie-carriere/aban/over-aban.htm>.

- Nederlandse zorgstelsel en rol overheid
  - Stelselwetten
    - De Zorgverzekeringswet (Zvw)
    - De Wet langdurige zorg (Wlz)
    - De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)
    - De Jeugdwet.
  - Het zorgstelsel
    - Financiering
    - Inkoop
    - Rol zorgverlener
    - Rol burger/verzekerde
    - Rol overheid
- Zorguitgaven -> gevorderd
  - Waarom stijgen ze?
  - Waarom proberen beleidsmakers om ze te beheersen?
- Het beheersen van de zorguitgaven
  - Wat zijn de mogelijkheden
  - Budgetmaatregelen
  - Prijsmaatregelen
  - Volumebeperkingen
  - Markgerichte maatregelen
  - Toezicht
- Uitdagingen
  - Huidige ontwikkelingen
  - Aankomende veranderingen

MODULE 1. De complexiteit van betaalbare zorg

Algemene gegevens

Cursusleider:	Prof. Patrick Jeurissen
Faculteit:	Faculteit der Medische Wetenschappen
Aantal deelnemers:	Maximaal 20
Vereiste voorkennis:	Postacademisch niveau binnen het zorg-, medische of beleidskundige domein
Opbrengst:	Accreditatiepunten en/of certificaat

Beschrijving op de website

We willen dat onze zorg betaalbaar en toegankelijk blijft voor iedereen. Dat is echter geen vanzelfsprekendheid. Zo worden mensen steeds ouder, maken ze steeds langer gebruik van zorg, en komen er steeds meer mogelijkheden voor behandeling en genezing van ziekten. Tegelijkertijd stijgen de budgetten voor medische zorg niet mee, waardoor de toegankelijkheid, kwaliteit en keuzevrijheid van onze zorg in het gedrang komen. Het is een steeds grotere opgave om de zorg niet te laten ontsporen. Zowel op nationaal niveau, als binnen regionale zorgecosystemen en in de instellingen.

Hoe komt dat? Wat maakt het zo complex om zorg betaalbaar te houden? Hoe houden we de acute keten gezond? Hoe zorgen we voor meer preventie en voor voldoende zorg voor onze ouderen? Hoe kunnen we optimaal samenwerken bij steeds complexere zorgvragen? En hoe brengen we veranderingen aan in onze dagelijkse zorgomgeving? Zowel topdocenten uit de wetenschap als experts uit de praktijk nemen je tijdens de vierdaagse opleiding mee in hun strategieën voor houdbare zorg. Werken die strategieën eigenlijk wel? In welke mate? En wat kun je daaraan hebben?

In deze unieke vierdaagse cursus krijg je antwoord op al deze vraagstukken vanuit een integrale- en interdisciplinaire visie. Wij stellen het probleem centraal en kijken vandaaruit wat wetenschap en kennis kunnen bijdragen aan de oplossing. Daarnaast biedt de tweede module je de ruimte en de tools om je 'eigen' project verder te brengen met inzichten uit de veranderkunde. Je versterkt je kennis en kunde om projecten gericht op betaalbare zorg met blijvend resultaat te realiseren. Je doorziet de invloed van leiderschap en organisatieprocessen en bent in staat om door een stakeholderanalyse de belangrijkste belangen in kaart te brengen.

Programma

Vorbereiding

De deelnemers volgen ter voorbereiding de e-learningmodule over betaalbare zorg. Op basis van de e-learning werken ze vragen uit voor de Q&A van dag I. Daarnaast sturen ze een korte beschrijving in van een 'eigen' casus gericht op betaalbaarheid van zorg. Deze input wordt door de cursusleider in de module meegenomen.

Dag I De complexiteit van betaalbare zorg

3 april 2024 van der Valk Lent		
09.00 – 9.30	Inloop	
9.30 – 10.00	<i>Introductie en korte kennismaking</i>	Simone van Dulmen als moderator & Patrick Jeurissen (beiden Radboudumc)
10.00– 11.15	<i>Verdieping baten & kosten en Q&A</i> De baten en de kosten van onze zorg – trends en epidemiologie	Patrick Jeurissen (Radboudumc)
11.15 – 11.30	Korte pauze	
11.30 – 12.00	<i>Terugblik op de opdracht en vragen n.a.v. online colleges</i>	Simone van Dulme (Radboudumc)
12.00 – 12.45	Lange pauze	
12.45 - 14.00	<i>Verdieping zorgstelsels en Q&A</i> Hoe werken de zorgstelsels: Curatieve zorg	Patrick Jeurissen (Radboudumc)
14.00 - 15.15	<i>Verdieping zorgstelsels en Q&A</i> Hoe werken de zorgstelsels: Langdurige zorg	Florien Kruse (Radboudumc)
15.15 – 15.30	Pauze	
15.30 – 16.45 uur	<i>Simulatie zorginkoop</i>	Simone van Dulmen (Radboudumc)
16.45 – 17.00 uur	Afsluiting en vooruitblik naar dag II	Simone van Dulmen (Radboudumc)

Na afloop van de module bekijken deelnemers de kennisclips en werken ze vragen uit voor de Q&A-sessies van dag II. Daarnaast leveren ze hun casus in incl. de belangrijkste kansen, vraagstukken, knelpunten en ervaringen die daarbij horen.

Dag II Keuzes maken

10 april 2024 van der Valk Lent		
09.00 – 10.00	Inloop	
9.30 – 10.00	<i>Introductie van het programma</i> Korte vooruitblik op de rol van de ingeleverde casus in het programma.	Simone van Dulmen (Radboudumc)
10.00 – 11.00	<i>Verdieping en Q&A</i> Wat zijn de effecten van keuzes door de overheid: pakketbeheer	Gert-Jan van der Wilt (Radboudumc)
11.00-11.15	<i>Pauze</i>	
11.15 – 12.15	<i>Q&A</i> Juridische aspecten bij de oplossingen: samenwerking, rechtsvormen, financiering etc. Deelnemers kunnen eigen vragen inbrengen.	Tess de Jong (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport)
12.15 – 13.00	<i>Lunch</i>	
13.00 – 14.00	<i>Verdieping zorgstelsels en Q&A</i> Hoe werken de zorgstelsels: gemeentelijk domein	Jan-Kees Helderman (RU, Management-wetenschappen)
14.00 – 15.00	<i>Verdieping en Q&A</i> Financiering van transformaties in de zorg	Erwin Winkel (Waarborgfonds voor de Zorgsector)
15.00 – 15.15	<i>Pauze</i>	
15.15 - 16.45	Veranderkunde dag I: theorie over hoe je veranderingen aan brengt in een complexe omgeving volgens het 3D model voor complexe veranderingen.	Veranderkundigen Matthijs Moorkamp en Lander Vermeerbergen (RU, Managementwetenschappen)
16.45 – 17.00	Afsluiting en vooruitblik module II	Moderator (Simone van Dulmen)

MODULE 2. Realiseren van betaalbaarheidsprojecten met blijvend resultaat

Algemene gegevens

Cursusleider:	Prof. Patrick Jeurissen
Faculteit:	Faculteit der Medische Wetenschappen
Aantal deelnemers:	Maximaal 20
Vereiste voorkennis:	Postacademisch niveau binnen het zorg-, medische of beleidskundige domein. Kennisbasis van module I.
Type aanbod:	Module (2 dagen van ieder 7 uur)
Opbrengst:	Accreditatiepunten en/of certificaat

Programma

Vorbereiding

De deelnemers volgen ter voorbereiding de e-learningmodule en videoserie over betaalbare zorg. Ze werken vragen uit voor de Q&A van dag I. Ook sturen zij hun aangepaste casus beschrijving in, waarbij ze de veranderkundige theorie uit module I hebben toegepast. Deze input wordt door de moderator in de module meegenomen. De docenten van de dag worden door de moderator voorbereid op de projecten en vraagstukken van deelnemers.

Dag I Oplossingen zonder pijn?

17 april 2024 van der Valk Lent		
09.00 – 9.30	Inloop	
9.30 – 10.30	<i>Verdieping en Q&A</i> Capaciteitsmanagement en taakherschikking binnen zorgorganisaties	Ellen Dankers (Radboudumc/Capaciteitsorgaan)
10.30 – 10.45	<i>Pauze</i>	
10.45 – 12.00	<i>Capita selecta uit de regio I</i> Betaalbaarheid en preventie in de regio	Pim Assendelft (Radboudumc)
12.00 – 12.45	Lunch	
12.45 – 13.45	<i>Capita selecta uit de regio I</i> Verandering door lokale netwerken in de eerste lijn	Minke Nieuwboer (HAN)
13.45 – 14.00	<i>Pauze</i>	
14.00 – 17.00	Veranderkunde dag 2: hoe breng je veranderingen aan in een complexe omgeving. Deelnemers hebben hun eigen casussen ingebracht waarbij ze de theorie uit module I hebben toegepast.	Veranderkundigen Matthijs Moorkamp en Lander Vermeerbergen (RU, Managementwetenschappen)
17.00 uur	Afsluiting en vooruitblik opdracht	Moderator

Na afloop van deze dag bereiden deelnemers vragen voor ten behoeve van de Q&A's met praktijkexperts van dag II.

Dag II Leiding geven aan projecten met blijvend resultaat

24 april 2024 van der Valk Lent		
09.00 – 9.30	Inloop	
9.30 – 10.00	Introductie en terugblik opdracht	Simone van Dulmen
10.00 – 11.00	<i>Capita selecta uit de regio II</i> Verandering in het verpleeghuis	Rita Arts (de Waalboog) & Angela Jansen (ZZG zorggroep)
11.00 – 11.15	Pauze	
11.15 – 12.15	<i>Capita selecta uit de regio II</i> De-implementatie niet-gepaste zorg	Simone van Dulmen (Radboudumc)
12.15 – 13.00	Lunch	
13.00 – 14.00	Verandering in de GGZ	Karin Hagoort (UMC Utrecht)
14.00 – 15.00	<i>Capita selecta uit de regio II</i> Strategieën naar toekomstbestendige zorg: de casus Bernhoven	Wink de Boer (Bernoven)
15.00 – 15.15	Pauze	
15.15 - 17.00	<i>Gezamenlijke reflectie en uitwisseling</i> Hoe behouden we samenwerking, versterking en kennisdeling (in de regio)?	Jan Kremer (Radboudumc) & René Groot Koerkamp (Menzis)